

**Inventaris van het
studiemateriaal t.b.v.
Om te blijven wat wij waren
(Leven en werk van
ds. J.W. Draijer, 1851-1894)
door **G.J. Kok****

Samengesteld door G.J. Kok

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 509
[1991], oktober 2013

Inleiding

Inleiding

1. Begin 1988 ontstond het idee onderzoek te doen naar het leven en het werk van Ds. J.W. Draijer, die leefde van 1851 tot 1894, en predikant was van de Chr. Gereformeerde gemeenten van Coevorden, Oudega (Small.) en Suawoude. In de laatste plaats verenigde hij zich met zijn kerkeraad aanvankelijk net als elders in het land met de kerken van de 'Doleantie' zodat de 'Gereformeerde Kerken in Nederland' ontstonden. In 1893 echter onttrokken Ds. Draijer, zijn kerkeraad en het grootste deel van zijn gemeente zich aan dit kerkverband en gingen terug naar de Chr. Geref. Kerk, die nog steeds niet was verdwenen, omdat enkele predikanten 'waren trouw gebleven' aan de oorspronkelijke Chr. Geref. kerk, die ontstaan was uit de Afscheiding van 1834.

Dat die overgang (zoals we het in deze Inventaris zullen noemen) problemen opriep, spreekt voor zichzelf. Daarom was een studie naar Ds. Draijers leven en werk interessant genoeg om te doen.

In 1990 leidde de studie (waaraan uitgebreid en intensief archiefwerk en ook een omvangrijke literatuurstudie vooraf gingen) tot het boek *Om te blijven wat wij waren*.

2. Teneinde het door de studie verworven materiaal systematisch te rangschikken voor eventueel toekomstig gebruik, werd deze inventaris opgesteld.

3. Het is zeer wel mogelijk, dat meer materiaal – dat tot nog toe onbereikbaar was – boven water zal komen, en wel van verscheidene kanten. Zodra dat gebeurt zullen het boek en deze inventaris dienovereenkomstig worden aangepast.

4. Het in deze inventaris vermelde materiaal is ter inzage op het adres van de samensteller, Briljantstraat 375, 9743 NN Groningen, terwijl dat ook het geval is op het Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme van De Vrije Universiteit, De Boelelaan, Amsterdam.

G.J. Kok

In oktober 2013 werd de oorspronkelijk getypte inventaris gescand en enigszins vereenvoudigd.

Plaatsingslijst

Algemeen (1)

- 1 Akten van o.a. de Burgerlijke Stand en de (nationale) Militie betr. (gezin en familie van) Ds. J.W. Draijer (1837-1894).

Jeugd en Studie (2-5)

- 2 Inschrijving van J.W. Draijer in het boek der studenten van de Theol. School te Kampen (1876).
- 3 Handelingen der vergaderingen van de Kuratoren der Theologische School der Chr. Geref. Kerk in Nederland, gehouden te Kampen; t.w. van de
36e vergadering op 8 juli 1879 e.v.
37e en 38e vergadering op 10 december 1879 e.v. en op 3 juli 1880
40e vergadering op 11 juli 1881 e.v.
41e vergadering op 10 juli 1882 e.v. en 30 augustus 1882 e.v. en op 11 januari 1883
42e vergadering op 8 juli 1884 e.v.
(Uitg. van Bulens, 1879-1884). Hierin het studieverloop van J.W. Draijer.
- 4 Informatie over (de studie van) J.W. Draijer, afkomstig van de archivaris der Theol. Hogeschool in Kampen d.d. 15 febr. 1971 (aan J.W. Draijer te Leeuwarden).
- 5 'Momenten uit het verleden', deel 3, 4 en 7, door J. van Gelderen, in: 'Theol. Hogeschool' (juli 1969-okt. 1971) – betr. studietoestanden in Kampen.

Predikant te Coevorden (6-11)

- 6 Uittreksels van de kerkeradsvergaderingen van de Chr. Afgescheiden Ger. Gemeente te Coevorden (25 augustus 1884-10 maart 1887).
- 7 Copieën van bijschriften onder de kerkeradsnotulen van de Chr. Afgescheiden Gemeente van Gees en die van Schoonoord,

beide d.d. 31 augustus 1886, van de hand van de scriba der kerkvisitatoren, Ds. J.W. Draijer.

- 8 Transcriptie van nr. 7, alsmede een aantekening betreffende de kerkeradsnotulen te Sleen.
- 9 Copieën van de vergaderingen der Classis Zuid-Oost Drenthe v.d. (Chr.)Geref. Kerk gehouden op 12 mei 1886, 18 augustus 1886, 10 november 1886 en 20 april 1887.
- 10 Verslagen van de Notulen der vergaderingen van de Classis Zuid-Oost-Drenthe van de (Chr.) Gereformeerde Kerk (2 juli 1884-20 april 1887), waarin uitvoerig de 'Krimse Kwestie'.
- 11 Uittreksel van de notulen der vergaderingen van de Particuliere Synode van de (Chr.) Geref. Kerk in Drenthe (27 mei 1885 en 16 juni 1886).

Predikant te Oudega, Small. (12-15)

- 12 Verslag van de notulen der kerkeradsvergaderingen van de Chr. Geref. Gemeente te Oudega, Small., (7 maart 1887-5 januari 1891).
- 13 Verslag van de Inleiding der Notulen van de (Chr.) Geref. Kerk te Nijega-Opeinde, vóór haar instituering deel uitmakend van de gemeente van Oudega (voorgeschiedenis tot 30 oktober 1893).
- 14 Verslag van de notulen van de vergaderingen van de Classis Drogeham (later cl. Drachten) (11 augustus 1886-10 februari 1891).
- 14a Persberichten betr. godsdienstoeef. in Boornbergum.
- 15 Uittreksel uit de Akta van de Synode der Chr. Geref. Kerk in Nederland te Assen (14 tot 30 aug. 1886).

Predikant te Suawoude (16-38)

Kerkeraad van Suawoude (16-23a)

- 16 Verslag van de kerkeradsvergaderingen der (Chr.) Geref. Kerk van Suawoude, vóór, tijdens en na de overgang van de Geref. naar de Chr. Geref. Kerk (26 januari 1891-27 mei 1895).
- 17 Copie van de notulen van de (buitengewone) eerste kerkeradsvergadering van de 'herleefde Chr. Geref. Gemeente ven Suawoude' (20 juli 1893) + persberichten.
- 18 Copie van een 'Afschrift van de Notulen' der buitengewone vergadering van de kerkeraad (zie boven), als advies aan derden opgesteld en geschreven door Ds. J.W. Draijer.

- 19 Kennisgeving van de kerkeraad van Suawoude aan de Classis Leeuwarden van de Gereformeerde Kerken in Nederland (in het vervolg: GKN) betr. de overgang (20 juli 1893) en een advies-brief over de aansluiting bij de Chr. Geref. Kerk aan 'Br. v.d. Wiel', beiden geschreven door Ds. Draijer.
- 20 Transcriptie van brieven van en aan de kerkeraad m.b.t. de overgang naar de Chr. geref. kerk.
- 21 Bevestiging van ontvangst van de kennisgeving der kerkeraad betr. de overgang aan de Min. van Justitie (31 juli 1893).
- 22 Copie van een brief uit Oudega met een klacht over Ds. J.W. Draijer (20 april 1891) en de reacties daarop van de kerkeraad van Suawoude (21 april 1891).
- 23 Transcriptie van nr. 22.
- 23a Persbericht over beroep naar Putten (Gld.).
- Classis Leeuwarden van de GKN (24-27)**
- 24 Copieën van delen van de notulen van de vergaderingen van de Classis Leeuwarden der GKN, gehouden op 2 aug. 1893, 22 november 1893, 14 febr. 1894 en 1 augustus 1894.
- 25 Transcriptie van de notulen der vergaderingen van de Classis Leeuwarden der GKN van 25 juli 1892 tot en met 6 februari 1895.
- 26 Brief van de Classis Leeuwarden aan de kerkeraad van de Chr. Geref. gemeente Suawoude (febr. 1894).
- 27 Transcriptie van brieven en andere stukken betreffende de overgang uit het archief van de Classis Leeuwarden der GKN, (1893-1899).
- Particuliere en Generale Synode der GKN (28-31)**
- 28 Aantekening betr. de Akta van de vergaderingen der Particuliere Synode der GKN, Friesland-Noord.
- 29 Synodale Instructie (1893) aan de 'Deputaten ter terugvoering van de Chr. Geref.'.
- 30 Inhoudsopgave van Inventaris nr. 282 van het Archief van de Generale Synode der GKN (RAU).
- 30 Copie van het rapport van de Cl. Leeuwarden der GKN over de 'Zaak-Suawoude' aan de Gen. Synode der HKN.
 - a. handschrift (van de hand van ds. Littooi).
 - b. copie van het rapport uit de Syn. Akta GKN (1896).

De 'Herleefde Chr. Geref. Kerk' (32-38)

- 32 'Opwekking tot Getrouwheid aan de Chr. Geref. Broeders van weleer door de blijvend Chr. Geref. Gemeente te Utrecht gezonden aan de leden van de GKN' die met de Vereniging van 1892 zijn meegegaan' (1892).
- 33 Copieën van correspondentie met scriba Renkema van de Chr. Geref. Gemeente te Utrecht inzake advies betr. de overgang (1893), met een artikel uit *De Wekker*.
- 34 Manuscript van artikel van ds. Draijer als apologie betr. de overgang naar de Chr. Geref. Kerk, verschenen in *de Wekker*.
- 35 Transcriptie van de notulen der vergaderingen van de Classis Leeuwarden van de 'weer herleefde' Chr. Geref. Kerk (9 okt. 1894-14 mei 1895).
- 36 Notulen van de Synodale vergaderingen der Chr. Geref. Kerk (1893-1895) en een persbericht dienaangaande.
- 37 Copie van een obligatie (geldlening van de CGK van Suawoude (15 maart 1893).
- 38 Copieën van artikelen betr. Ds. Draijer, de gemeente van Suawoude etc. uit *De Wekker*, off. orgaan der Chr. Geref. Kerk (4 augustus 1893-2 november 1894). Daarin (chronologisch gerangschikt) berichten betr.
- predikbeurten van Ds. Draijer kerknieuws;
 - artikelen van Ds. Draijer (w.o. 'De Hulp- en verweermiddelen der Vereeriging');
 - talstellingen, beroepingen en 'bedankjes daarvoor' betr. Ds. Draijer;
 - financiële verantwoordingen;
 - berichten uit andere Chr. Geref. gemeenten m.b.t. Ds. Draijer;
 - verslagen van bijeenkomsten.

Het werk in de gemeenten (39-42)

- 39 Copieën van de notulen der Chr. Geref. Gemeente te Groningen (1893-1894).
- 40 Uittreksel uit de notulen van de kerkeradsvergaderingen van de Chr. Geref.gemeente te Leeuwarden (9 maart 1894-2 januari 1895).
- 41 Transcriptie van de inleiding tot de notulen van de Chr. Geref. gemeente te Harlingen (1893).

Ziekte en overlijden van Ds. J.W. Draijer (43-46)

- 43 Copie van de notulen van de kerkeeraadsvergaderingen van de Chr. Geref. gemeente van Suawoude (26 nov. 1894), met daaronder de officiële vermelding van het overlijden van Ds. Draijer.
- 44 Copieën van berichten over het ziekteverloop van Ds. Draijer uit *de Wekker* van 9 november 1894-7 december 1894 (met daarbij enkele andere berichtjes uit het blad).
- 45 Copieën van berichten over het overlijden en de begrafenis van Ds. J.W. Draijer uit *de Wekker* van 14 december 1894-28 december 1894. Persbericht.
- 46 Copie van een levensbeschrijving. (met portret) en een verslag van de begrafenis van Ds. J.W. Draijer in: *Jaarboekje voor de CGK in Nederland voor het jaar 1898*.

Overige (47-53)

- 47 Brief van Ds. Draijer aan het bruidspaar De Vries-Sikkema te Oudega.
- 48 'Vijf en twintig jarige Echtvereniging van Egbert Sluiter en Maïke Akkerman' (gedicht van ds. Draijer, mei 1893).
- 49 'Enkele data en feiten uit het levensbericht van Ds. J.W. Draijer' en 'Aantekeningen betreffende de families Draijer en Mellema' en een 'Geslachtsregister'.
- 50 'Advertenties en andere berichten uit de *Wekker* en de *Bazuin* over de fam. Draijer in het algemeen.
- 51 'Historische mededelingen over de Scheiding en de Doleantie (...)', Utrecht, 1894 (het niet door Ds. Draijer geschreven maar wel door hem geëntameerde boekje).
- 52 'Korte Verantwoording van de getrouw geblevene leden der Chr. Geref. Kerk (...)', Zetten.
- 53 *Scheurmakerij of niet ...?*, Hilversum 1894.

Stukken m.b.t. de Studie over Ds. Draijer (54-64)

- 54 Copieën van gedeelten uit verscheidene boeken waarin Ds. Draijer genoemd wordt.
- 55 Samenvattend artikel over leven en werk van Ds. Draijer (brochure).

- 56 Publikatie van het artikel in de *Hoeksteen* (1989) en in de *Groninger Kerkbode* (2 delen, 1989).
- 57 Correspondentie over de studie (1989).
- 58 Copieën van bladzijden uit *de Wekker* (1893-1894).
- 59-62 Chronologische rangschikking van de feiten met betrekking tot leven en werk van Ds. Draijer
- 59 Jeugd en Studie, Coevorden
- 60 Oudega, Smalle
- 61 Suawoude (I)
- 62 Suawoude (II), ziekte en overlijden, werk in de gemeenten
- 63 Jeugd en studie, Coevorden, Oudega, Suawoude (I)
- 64 Suawoude (II), werk in de gemeenten, ziekte en overlijden.
- 63-64 Origineel van het samengestelde boek.
- 63 Jeugd en studie, Coevorden, Oudega, Suawoude (I).
- 64 Suawoude (II), werk in gemeenten, ziekte en overlijden.

Foto's (65)

- 65 Portret van Ds. Draijer; 4 foto's van mevr. Draijer; foto van de pastorie te Oudega; foto van het interieur van de Chr. Geref. Kerk in Oudega met wandfoto van Ds. Draijer; grafsteen van het echtpaar Draijer te Suawoude.

Aanhangsel betr. de Chr. Geref. Kerk te Suawoude na het overlijden van Ds. Draijer. (66-68)

- 66 Juridisch advies aan de Cl. Leeuwarden van de GKN m.b.t. de kerkelijke goederen te Suawoude, bij de gedeeltelijke terugkeer van de Chr. Geref. Gemeente van S. naar de GKN (juni 1899).
- 67 *Een kijkje op Suawoude voor allen die belangstellen in de kerkelijke kwestie aldaar*, door J.H. Wessels, Utrecht, 1899; en *Antwoord aan de Wekker op hare bedenkingen tegen ons 'Kijkje op Suawoude'*, door J.H. Wessels, Utrecht, 1899.
- 68 Besluit van de Cl. Leeuwarden der Chr. Geref. kerk betreffende de opheffing van de C.G.K. van Suawoude op 1 januari 1939 (vergadering van 20 september 1939)